



# PRAKTIČNA ISKUSTVA U KATEHIZACIJI MLADIH

Marijo Sraka

Kad sam kao katehistica došla na seosku župu, postavila sam si osnovno pitanje: Što je potrebno toj skupini mladih koja mi je povjerena? Ljudi, njihove navike, potrebe, dosadašnji vjerski odgoj, a ponajprije razina njihova duhovnog života bila mi je nepoznata.

Skupina je bila velika. Mladi su bili naviknuti slušati katehetu, ili još bolje, razgovarati međusobno za vrijeme susreta jer je on vodio svoj monolog slušali ga oni ili ne slušali. Odmah poslije prvih sati izražavali su svoje želje, predlagali teme, način rada u skupini i iznosili svoja očekivanja. Očita je bila u njima velika otvorenost i spremnost za suradnju, ali kasnije se pokazalo da u njima u stvari nije bilo ni dubljeg zanimanja, ni spremnosti da slušaju jedan drugoga i Drugog, a još manje da se otvore.

Osobno sam bila ispunjena idejama kako da usmjerim rad u skupini jer su i oni sami bili željni novog vjetera i drukčijeg pristupa te novog duha, a pogotovu da bude više razgovora u skupini. Rad u skupini bio mi je vrlo dobro poznat jer mi je na studiju ponuđeno prilično iskustava, spoznaja i metoda rada. Bila sam uvjeren da ću uz dobru volju obiju strana rad u skupini dobro teći. Započeli smo. No ubrzo su se pojavile teškoće baš ondje gdje su najviše željeli promjenu. Sami su počeli sebe i mene postavljati na stvarno tlo njihova života, te duhovne i

duševne zrelosti. Dosad još nikad nisu glasno progovorili u skupini i izrekli svoje mišljenje. Da sada u svoj demokratičnosti i poštovanju mišljenja drugih progovore o sebi, taj korak nisu bili sposobni učiniti. Mi ne znamo pripovijedati o svojim nutarnjim doživljajima, izraziti svoje mišljenje, moliti svojim riječima..., bio je njihov odgovor. Dolazili bi na susrete kad ne bi trebalo govoriti, iznositi svoje misli..., izjašnjavali su se neki i priznali zašto se udaljuju. A i neki roditelji su o svojim mladima slično govorili.

Na početku jedne školske godine mladi su predložili da se obradi deset Božjih zapovijedi. Prijedlog me iznenadio. Zašto sad to, pitala sam se, jer smo obrađivali mnogo zahtjevniju problematiku. Osnovna načela kršćanskog života činila su mi se sama po sebi tako razumljiva da sam smatrala suvišnim govoriti o njima. No mladi su ostali pri svojem prijedlogu. Ja sam taj prijedlog prihvatila. Započeli smo s izradom nacrt, odnosno suočavanja s tom tako razumljivom stvarnošću kršćanskog života. Kad smo nakon dviju vjeronaučnih godina obradili to veliko polje našeg svakodnevnog života u svjetlu naravnog zakona položenog u čovjekovo srce, svi smo zajedno otkrili svoj život u novom svjetlu. Sama sam u tom novom svjetlu otkrivala njihov život, vladanje, odnos prema kateheti, svećeniku, prema svojem susjedu, prijatelju, znanцу,

Bogu, njihovu bojazan pred drugima, prikrivanje svojeg istinskog i stvarnog „ja”. Tek nakon nekoliko godina počela sam prodirati u dublju stvarnost njihova svakodnevnog života.

### **Neka spoznanja o tom iskustvu:**

1. Mladež odgojena u kategorijama „to smiješ, to ne smiješ” nije se više mogla zadovoljiti samim imperativima i dječjim obrazloženjima Božjih zapovijedi koje su im bile „ucjepljivane” kako kod kuće tako i na vjeronauku. Bilo im je potreno utemeljenje dubljih razloga svojih čina. Još više: produbljena spoznaja, otkrivanje Božje poruke ne kao nečega apstraktnog nego kao dijela svagdašnjeg života, što danas i ovdje svakoga osobno vodi k zrelosti, u sve zrelijeg čovjeka i kršćana, te od svakoga zahtijeva odgovorne čine u kojima ga nitko drugi ne može nadomjestiti.

2. Mladež je raspeta između javnog mnijenja okoline u kojoj živi i osobnog uvjerenja. Javno je mnijenje u župi toliko jako da mu se samo izvanredno sposobne osobe mogu oprijeti. Mladež se često njiše i posreće između tih dviju krajnosti. Stoga su pojedincu i skupini kao cjelini bile potrebne uhvatljive točke za njihove odluke i drukčiji život. Najbliže su im bile upravo Božje zapovijedi.

3. Žeđ za dubljom spoznajom istine. Istina će vas osloboditi, naglasio je Krist. Život s trajnim ožiljkom na licu stvara dvolične osobnosti, licemjerne značajeve, a nerijetko vodi i u živčanu iscrpljenost. U međuljudskim odnosima u župi ima dosta očite prijaznosti, ali i podmuklog ogovaranja i svakojakih priželjkivanja. Stoga je mladež postupno počela žeđati za prisnijim odnosima i iskrenošću.

S druge strane, čovjek postaje stvarno čovjek ukoliko se otvori istini i ukoliko tu istinu živi. Čovjek se toliko više osjeća ostvarenim koliko se njegova subjektivna istina, spoznaja i uvjerenje približuju objektivnim spoznajama i objektivnoj istini. Što se više od nje udaljuje, to više ostaje podijeljen i rastragan u sebi, a time i toliko manje sretan. Neki od mladih su osobno priznali kakve im probleme i nutarnje muke donosi ta podijeljenost, odnosno raspetost iz-

među onoga što stvarno jesu i onoga što nazivaju. Savjest ih pritišće da lažu sebi i drugima, a opet su preslabi da se prestanu obazirati na mnijenje drugih te radikalnije krenu svojim kršćanskim putem.

4. Postupnost rasta i sazrijevanja. Načelo je staro i svi ga dobro znamo. Ipak, potrebno je uvijek iznova da ga se prisjećamo. Odgoj i oblikovanje čovječje osobnosti, a posebno mijenjanje čvrsto ustaljenih navika, dugotrajan je i spor proces. Sve ono što prebrzo izraste, brzo usahne. Isto vrijedi i u odgoju, posebno u odgoju mladih. Mnogi se brzo oduševavaju, ali im to oduševljenje brzo i splasne te skliznu u stari život i stare navike. Drugi opet sazrijevanju polaganije, a čini se i toliko temeljitije, posebno kada Božja riječ počinje postajati temelj njihova života i djelovanja.

5. Nadodala bih još jedno iskustvo: duhovni vikendi. Otkako smo bili zajedno, počele su se stvarati čvršće veze, otvorenost je postajala sve veća, prijateljstvo sve snažnije. Tek sada smo počeli postajati skupinom.

### **Što reći za zaključak?**

Duhovna razina skupine mora biti polazna točka za naš katehetski rad. Potrebno je započeti ondje gdje smo našli skupinu. No to ne znači da skupinu moramo ostaviti na toj razini. Odogajati znači voditi, usmjeravati, oblikovati korak za korakom na putu prema sve osobnijem kršćanskom životu i uvjerenju, što je nemoguće bez tješnje povezanosti s Bogom. Cilj nam mora biti uvijek dovoljno jasan pred očima, inače se spuštamo na razinu skupine i u njoj se čak gubimo. Budu li još ljudi ovako formalistički „daj – dam” usmjereni, postupno će početi čeznuti za dubljim duhovnim životom i povezanošću s Bogom ukoliko je naslute u pozivnim navjestiteljima.

U ovom prikazu nisu dakako bili iscrpljeni svi vidici rada sa skupinom; čak i oni pozitivni bili su zanemareni. Prikaz je tek kritički osvrt na određeni rad i prijedeni put sa skupinom i uz nju.